

Motion till riksdagen 2024/25:2298

av Johan Büser och Amalia Rud Stenlöf (båda S)

Stärkt kvalitet i högre utbildning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur den lärarledda undervisningstiden och lärartätheten på lärosätena kan öka och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För att främja den akademiska integriteten måste lärare komma studenten närmare och krafttagen mot fusk bli fler. Lärare måste ha chansen att bilda en uppfattning om varje enskilds students kunskaper. En viktig insats för att komma till rätta med undermålig pedagogik, fusk och problem är satsningar på kvalitet. Där är lärarledd tid och lärartäthet två viktiga åtgärder för att hantera detta. Alla utbildningar bör garantera tillgänglighet till lärare en viss mängd timmar per vecka. Att ställa tydliga kvalitetskrav på utbildningar är varken att inskränka lärosätets frihet eller att underminera lärarrollen, utan det är nödvändiga reformer för att säkerställa att varje student har de förutsättningar som krävs för att tillgodogöra sig sin utbildning på ett adekvat sätt.

Den lärarledda tid som studenter vid den svenska högskolan erbjuds har under en längre tid varit omdiskuterat. I regel erbjuds en student på svenska högskolor cirka 11 timmars lärarledd undervisning per vecka. I diskussionerna om den svenska högskolan lyfts inte sällan att omfattningen av undervisningen i vissa ämnen är mycket låg.

Sveriges förenade studentkårer (SFS) och Tjänstemännens centralorganisation (TCO) driver kravet om att alla studenter vid svenska lärosäten ska erbjudas minst 15 timmars lärarledd tid per vecka. I UKÄ:s rapport *Lärarledd tid i den svenska högskolan: En studie av scheman* (2018:15) framgår dock att studenter på humanistiska, samhällsvetenskapliga, teologiska och juridiska program eller kurser i medel erbjuds 8 timmar per vecka. Dessutom finns en stor variation inom dessa ämnen. Studenter som läser ekonomiska kurser har cirka 10 timmars lärarledd tid per vecka, medan sociologistudenter erbjuds cirka 6 timmar per vecka. För naturvetenskapliga, tekniska och farmaceutiska ämnen är motsvarande siffra 15 timmar per vecka.

För att säkra den högre utbildningens kvalitet bör den pedagogiska omfattningen säkras. Såväl studenter som föreläsare för lärosätena har påpekat riskerna med för få undervisningstimmar per vecka. Ett nationellt riktmärke och basnivå för den lärarledda tiden på svenska lärosäten är ett sätt att säkra en likvärdig utbildningskvalitet.

Däremot är en ökad lärartäthet inte en kvalitetsindikator i sig. Som det framgår av UKÄ:s rapport har interaktionen mellan lärare och student en större pedagogisk tyngd. Exempelvis har seminarieliknande undervisningstillfällen en större effekt på studenters inläring än större föreläsningar. Av denna anledning bör kvaliteten på våra lärosäten säkras ytterligare genom införandet av ett maxtak på antalet studenter per lärare.

Johan Büser (S)

Amalia Rud Stenlöf (S)